

# Wstęp do programowania

INP001126W

rok akademicki 2021/22

semestr zimowy

## Wykład 2

Karol Tarnowski

[karol.tarnowski@pwr.edu.pl](mailto:karol.tarnowski@pwr.edu.pl)

L-1 p. 220



# Plan prezentacji (1)

- Projektowanie programu
- Funkcja `print()`
- Ciągi znakowe
- Komentarze
- Zmienne
- Typy danych
- Funkcja `input()`
- Funkcje



# Plan prezentacji (2)

- Operatory matematyczne
  - kolejność wykonywania działań
  - zmienne w wyrażeniach matematycznych
  - typ danych wyniku
- Funkcje
  - projektowanie programu używającego funkcji
  - przekazywanie argumentów
  - funkcje zwracające wartość



# Projektowanie programu

- Projektowanie programu można sprowadzić do dwóch kroków:
  1. Określenie, jakie zadania ma wykonywać program
  2. Określenie kroków, za pomocą których program wykona to zadanie

# Projektowanie programu

## Przykład

- Funkcjonalność: Program ma obliczać i wyświetlać wynagrodzenie pracownika
- Lista kroków:
  1. Pobranie liczby przepracowanych godzin
  2. Pobranie stawki godzinowej pracownika
  3. Pomnożenie liczby przepracowanych godzin przez stawkę godzinową
  4. Wyświetlenie wyniku działania z punktu 3.

# Projektowanie programu

## Pseudokod

Podaj liczbę przepracowanych godzin

Podaj stawkę godzinową

Oblicz wynagrodzenie, mnożąc liczbę  
przepracowanych godzin przez stawkę  
godzinową

Wyświetl obliczone wynagrodzenie

# Projektowanie programu

## Schemat blokowy



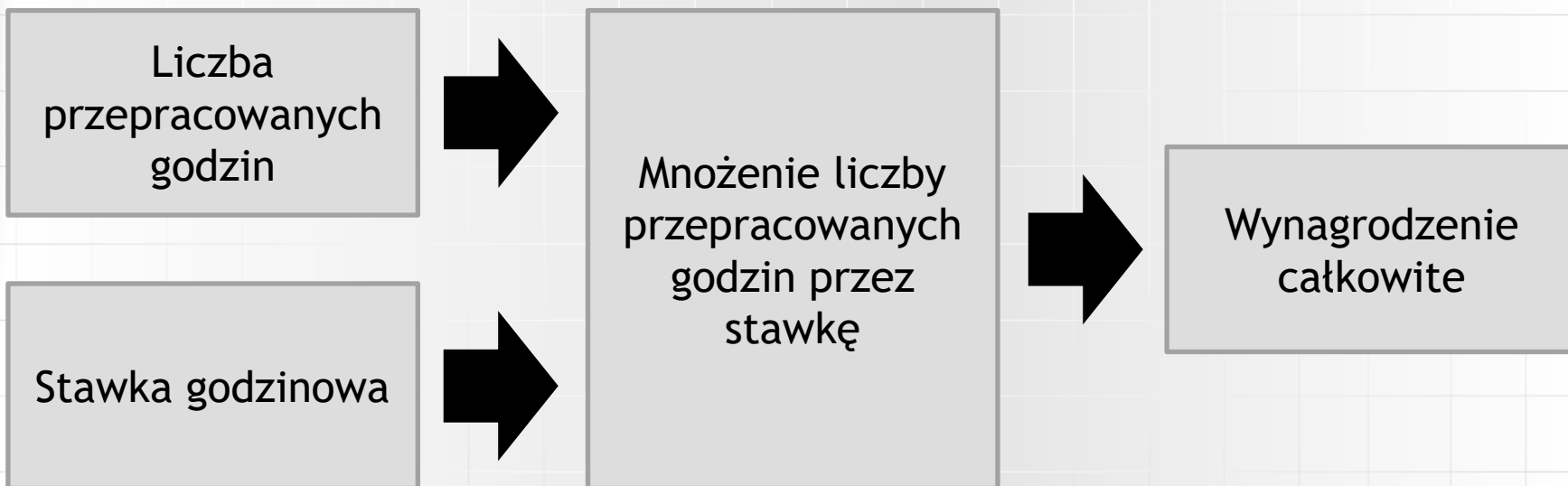
# Projektowanie programu

## Przepływ danych

Dane  
wejściowe

Przetwarzanie

Dane  
wyjściowe







# Funkcja print()

- Funkcja to przygotowany fragment kodu przeprowadzający pewną operację
- Uruchomienie funkcji nazywa się **wywołaniem**
- W nawiasach umieszcza się **argument**


- Przykładowo wywołanie funkcji:

```
print('Hello world!')
```

spowoduje wypisanie napisu na ekran.


# Funkcja print()

## Przykłady

 print01.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
print('Tony Gaddis')  
print('Python dla zupełnie począkujących')  
print('Helion, 2019')
```


 print02.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
print("Tony Gaddis")  
print("Python dla zupełnie począkujących")  
print("Helion, 2019")
```


# Funkcja print()

## Przykłady

 print\_apostrophe.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
print("Znak apostrofu ' można umieścić, jeśli literał znakowy jest ujęty w cudzysłów.")  
print('Tak wygląda znak cudzysłowu: " .')  
print("""W tym łańcuch znakowym mamy ' i " """)  
print(''oraz w tym: ' i " ''')
```

 print\_multiline.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
print("""Jeden  
Dwa  
Trzy""")
```



# Ciągi tekstowe

- Napis `Hello world!` w przykładowym wywołaniu funkcji

```
print('Hello world!')
```

**jest ciągiem tekstowym.**

- Gdy ciąg tekstowy pojawia się w kodzie programu nazywamy go **literałem znakowym.**



# Ciągi tekstowe

- Ciąg tekstowy może być zamknięty w pojedynczy lub w podwójny cudzysłów  
`'Hello world!'`  
`"Hello world!"`
- Ciąg tekstowy obejmujący wiele linii zamyka się trzy razy powtórzonym znakiem cudzysłowu  
`"""Hello  
world!"""`



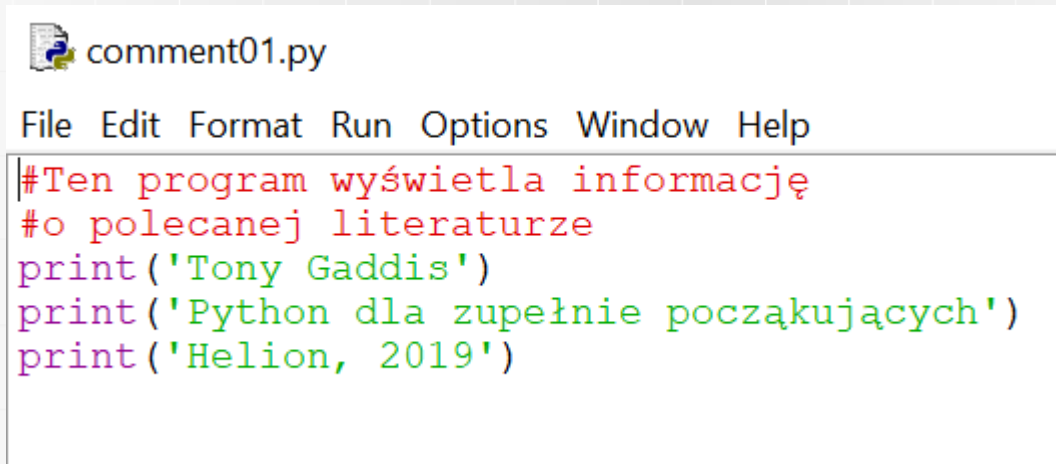
# Komentarze

- Komentarz - informacja umieszczona w kodzie źródłowym programu, która objaśnia jego działanie
- Komentarze są ignorowane przez interpreter
- Komentarze ułatwiają zrozumienie kodu

# Komentarze

## Przykład 1

- Komentarz wyjaśnia przeznaczenie programu




```
comment01.py
File Edit Format Run Options Window Help
#Ten program wyświetla informację
#o polecanej literaturze
print('Tony Gaddis')
print('Python dla zupełnie począujących')
print('Helion, 2019')
```

# Komentarze

## Przykład 2

- Komentarz na końcu wiersza objaśnia jego działanie

 comment02.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
print('Tony Gaddis')           #Wyświetlenie informacji o autorze
print('Python dla zupełnie początkujących') #Wyświetlenie tytułu
print('Helion, 2019')          #Wyświetlenie wydawcy i roku wydania
```





# Komentarze

- W trakcie pracy nad programem można wykorzystywać komentarze do wyłączenia pewnych fragmentów kodu



# Notki dokumentacyjne

- Literał znakowy, który pojawia się jako pierwszy element klasy, funkcji lub modułu, stanowi notkę dokumentacyjną - najczęściej taką notkę stanowi wielowierszowy literał znakowy



# Zmienne

- Zmienna to miejsce w pamięci komputera reprezentowane przez określoną nazwę
- Przypisanie jest używane do utworzenia zmiennej i określenia jej jako odwołania do pewnego fragmentu danych

**wiek = 19**





# Przypisanie

- Ogólna postać polecenia przypisania:  
**zmienna = wyrażenie**
- Znak równości jest operatorem przypisania



# Zmienne

- Zmienne można przekazywać do funkcji `print()`

variables.py - C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/zmienne/variables.py (...)

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przykład użycia zmiennej.  
sala = 249  
print('Kurs "Wstęp do programowania" jest prowadzony w sali')  
print(sala)
```


Python 3.7.4 Shell

File Edit Shell Debug Options Window Help

```
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64  
bit (AMD64)] on win32  
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.  
>>>  
  RESTART: C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/zmienne/variables.py  
Kurs "Wstęp do programowania" jest prowadzony w sali  
249  
>>>
```

# Zmienne


- Zmiennej nie można używać przed przypisaniem jej wartości

 variables\_error01.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje ZŁY przykład użycia zmiennej.  
print('Kurs "Wstęp do programowania" jest prowadzony w sali')  
print(sala) #uzycie zmiennej przed przypisaniem jej wartości  
sala = 249
```

- Należy uważać na literówki

 variables\_error02.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przykład BŁĘDU przy użyciu zmiennej.  
sala = 249  
print('Kurs "Wstęp do programowania" jest prowadzony w sali')  
print(Sala) #błędna nazwa zmiennej - jest: 'Sala' - powinno być: 'sala'
```



# Zmienne

- Nazwą zmiennej nie mogą być słowa kluczowe Pythona
- Nazwa zmiennej nie może zawierać spacji
- Pierwszym znakiem musi być litera lub podkreślenie (\_)
- Każdym kolejnym znakiem może być litera, cyfra lub podkreślenie
- Rozróżniana jest wielkość liter



# Zmienne

- Nazwa zmiennej powinny wskazywać do czego służy dana zmienna
- Jeśli nazwa zmiennej ma się składać z kilku wyrazów to wygodnie jest je oddzielić znakiem podkreślenia

`liczba_produkow` zamiast `liczbaproduktow`


- Inna możliwa konwencja, to rozpoczynanie kolejnych wyrazów wielką literą

`liczbaProduktow`



# Funkcja print()

## Dwa argumenty wywołania


 variables01.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przykład wywołania funkcji print z dwoma argumentami.  
sala = 249  
print('Kurs "Wstęp do programowania" jest prowadzony w sali', sala)
```

# Zmienne

## Ponowne przypisanie

 variables02.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje ponowne przypisanie zmiennej.
```

```
#Wartość jest przypisywana zmiennej ocena
```

```
ocena = 3.5
```

```
print('Moja ocena to:', ocena)
```

**ocena**

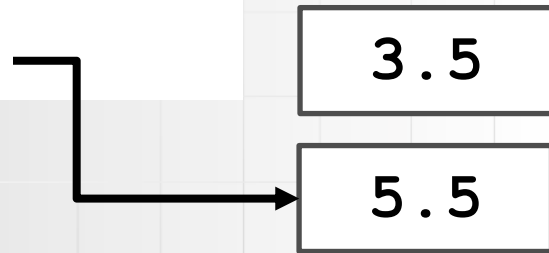


```
#Ponowne przypisanie zmiennej ocena
```

```
ocena = 5.5
```

```
print('Moja ocena jest wyższa! To:', ocena)
```

**ocena**





# Literały i liczbowe typy danych

- Poszczególne typy liczb przechowywane są w odmienny sposób
- Typy danych służą do kategoryzowania wartości w pamięci
- Wartości z przykładów:

```
sala = 249 # liczba całkowita
          # typ int    (integer)
ocena = 3.5 # liczba rzeczywista
          # typ float (floating-point)
```



# Literały i liczbowe typy danych

- Liczba zapisana w kodzie programu nazywa się **literałem liczbowym**
- Literał liczbowy zapisany w postaci liczby całkowitej jest uznawany za typ `int`


`249, -9, 7`

- Literał liczbowy zapisany w postaci liczby z częścią ułamkową jest uznawany za typ `float`

`1.5, 3.14, 5.0`

# Przypisanie zmiennej wartości innego typu

- Zmienna w Pythonie może odwoływać się do wartości dowolnego typu

 variables03.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przypisanie zmiennej wartości innego typu.
```

```
x = 999 # zmiennej x jest przypisana wartość typu całkowitego  
print(x)
```

999

```
x = 'Literał znakowy' # zmiennej x jest przypisana wartość typu str  
print(x)
```

999

x

Literał znakowy



# Odczyt danych wejściowych

- Do pobierania danych wejściowych dostarczanych za pomocą klawiatury służy funkcja `input()`
- Przed pobraniem danych należy poinformować użytkownika, jakie dane są potrzebne
- Ogólna postać wywołania

```
zmienna = input(ciąg tekstowy)
```

- Przykładowo

```
name = input('Jak masz na imię?')
```



# Odczyt danych wejściowych

```
input_string.py
File Edit Format Run Options Window Help
#Program pokazuje pobieranie łańcuchów znakowych z klawiatury

#Pobranie pseudonimu
nickname = input('Podaj pseudonim ')

#Wyświetlenie wiadomości powitalnej
print('Witaj,', nickname)

Python 3.7.4 Shell
File Edit Shell Debug Options Window Help
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
=== RESTART: C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/input_string.py ===
Podaj pseudonim Karol
Witaj, Karol
>>>
```



# Odczyt danych wejściowych

- Funkcja `input()` zawsze zwraca wprowadzone dane wejściowe jako ciąg tekstowy
- Aby zmienić typ danych (skonwertować dane) można wykorzystać funkcje `int()` oraz `float()`
- Przykładowe wykorzystanie funkcji `int()`

```
x = int(input('Podaj liczbę całkowitą'))
```





# Funkcje

Korzyści z dzielenia programu na funkcje:

- Czytelniejszy kod
- Wielokrotne wykorzystanie kodu
- Lepsze testowanie (łatwiej testować podzadanie umieszczone w osobnej funkcji)
- Szybsze tworzenie oprogramowania
- Łatwiejsza praca w zespołach

# Funkcje

## Definiowanie i wywoływanie

- Prosty schemat definicji funkcji

```
def nazwa_funkcji():
```

```
    polecenie
```

```
    polecenie
```

```
    itd.
```



nagłówek funkcji



ciało funkcji

# Funkcje


## Definiowanie i wywoływanie

- Przykładowa definicja funkcji

```
def message():  
    print('Jestem Artur,')  
    print('król Brytyjczyków.')
```



nagłówek funkcji



ciało  
funkcji

# Funkcje

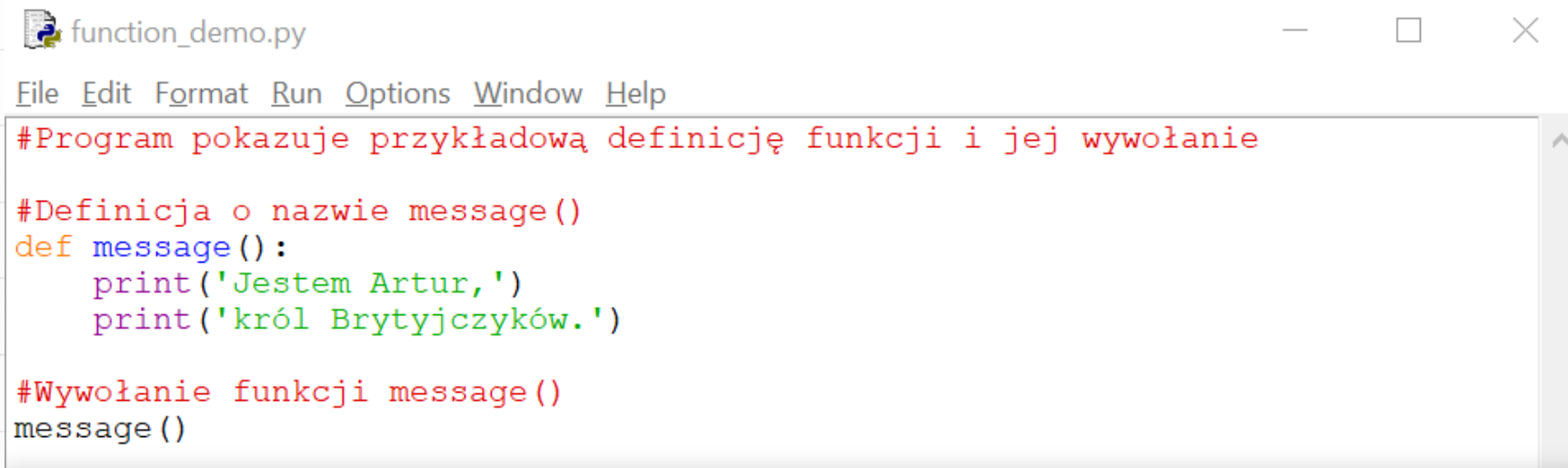
## Definiowanie i wywoływanie

- Wywołanie funkcji - zawsze z nawiasami okrągłymi

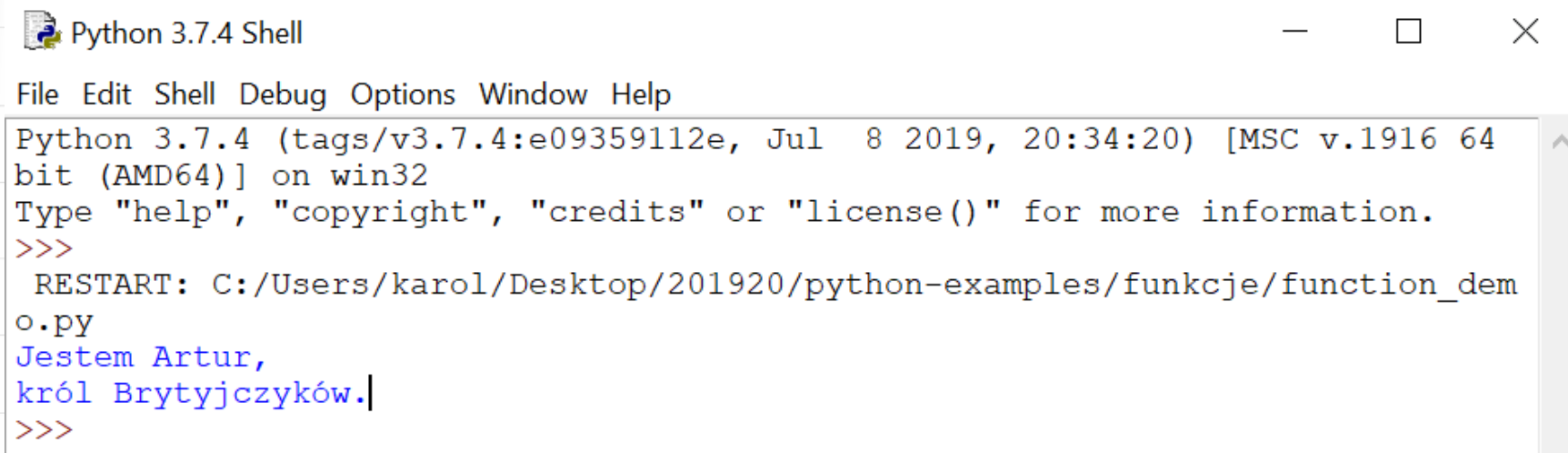
**message ( )**

# Funkcje

## Definiowanie i wywoływanie



```
function_demo.py
File Edit Format Run Options Window Help
#Program pokazuje przykładową definicję funkcji i jej wywołanie
#Definicja o nazwie message()
def message():
    print('Jestem Artur,')
    print('król Brytyjczyków.')
#Wywołanie funkcji message()
message()
```



```
Python 3.7.4 Shell
File Edit Shell Debug Options Window Help
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
RESTART: C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/funkcje/function_dem
o.py
Jestem Artur,
król Brytyjczyków.|
>>>
```

# Funkcje

## Definiowanie i wywoływanie

```
two_functions.py
File Edit Format Run Options Window Help
#Ten program zawiera dwie funkcje.

#Definicja funkcji głównej - main()
def main():
    print('Mam dla Ciebie wiadomość.')
    message()
    print('Żegnaj')

#Definicja funkcji message()
def message():
    print('Jestem Artur,')
    print('król Brytyjczyków.')

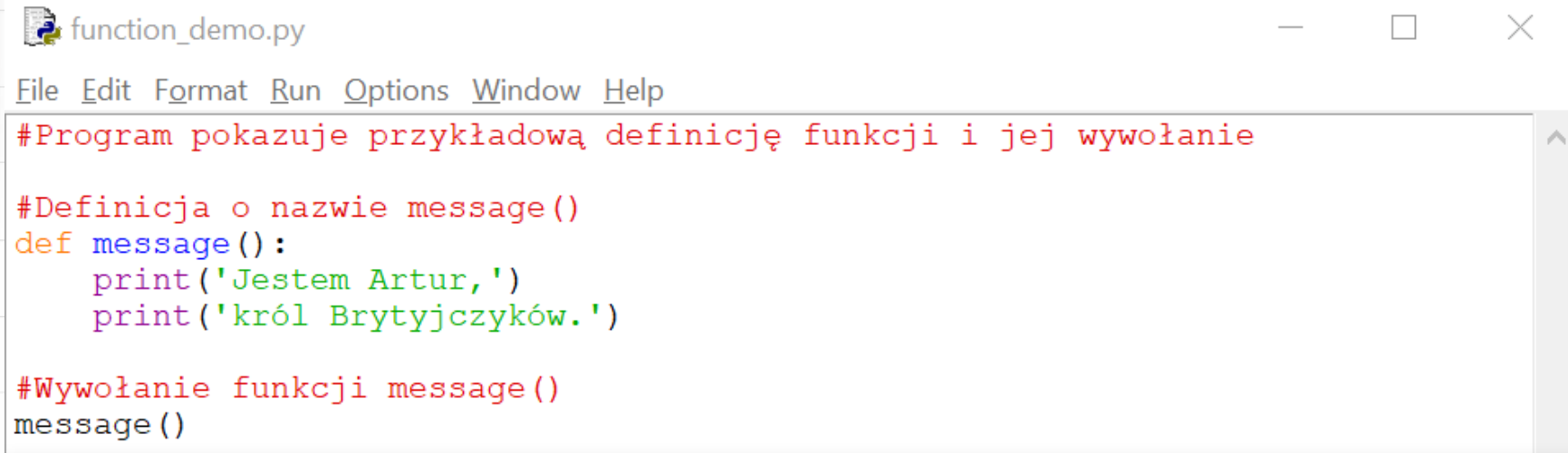
#Wywołanie funkcji głównej
main()
```

```
Python 3.7.4 Shell
File Edit Shell Debug Options Window Help
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
RESTART: C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/funkcje/two_function
s.py
Mam dla Ciebie wiadomość.
Jestem Artur,
król Brytyjczyków.
Żegnaj
>>>
```

# Funkcje

## Wcięcia

- Każdy wiersz bloku musi być wcięty
- Ostatni wcięty wiersz jest ostatnim blokiem kodu



```
function_demo.py
File Edit Format Run Options Window Help
#Program pokazuje przykładową definicję funkcji i jej wywołanie

#Definicja o nazwie message()
def message():
    print('Jestem Artur,')
    print('król Brytyjczyków.')

#Wywołanie funkcji message()
message()
```

# Funkcje

`main()`

- Python nie wyróżnia funkcji głównej
- Część programistów przyjmuje konwencję, w której tworzy się funkcję `main()`, ale nie jest to wymogiem języka





# Operatory matematyczne

symbol	działanie
+	dodawanie
-	odejmowanie
*	mnożenie
/	dzielenie
//	dzielenie całkowite
%	reszta z dzielenia
**	potęgowanie



# Operatory matematyczne

- Operator matematyczny wykonuje działanie i zwraca wynik
- Wynik można przypisać do zmiennej

```
Python 3.7.4 Shell
File Edit Shell Debug Options Window Help
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul  8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> 2 + 3
5
>>> ans = 2 + 3
>>> print(ans)
5
>>>
```

# Operatory matematyczne

## Kolejność wykonywania działań

1. potęgowanie
2. mnożenie, dzielenie, dzielenie całkowite, reszta z dzielenia
3. dodawanie, odejmowanie

# Operatory matematyczne

## Kolejność wykonywania działań

Po wykonaniu polecenia

```
ans = 5 + 2 * 3
```

wartość zmiennej `ans` to 11

# Operatory matematyczne

## Kolejność wykonywania działań

$$\text{ans} = 5 + 2 * 4 / 2 \% 3 + 10 - 3$$

$$5 + 8 / 2 \% 3 + 10 - 3$$

$$5 + 4 \% 3 + 10 - 3$$

$$5 + 1 + 10 - 3$$

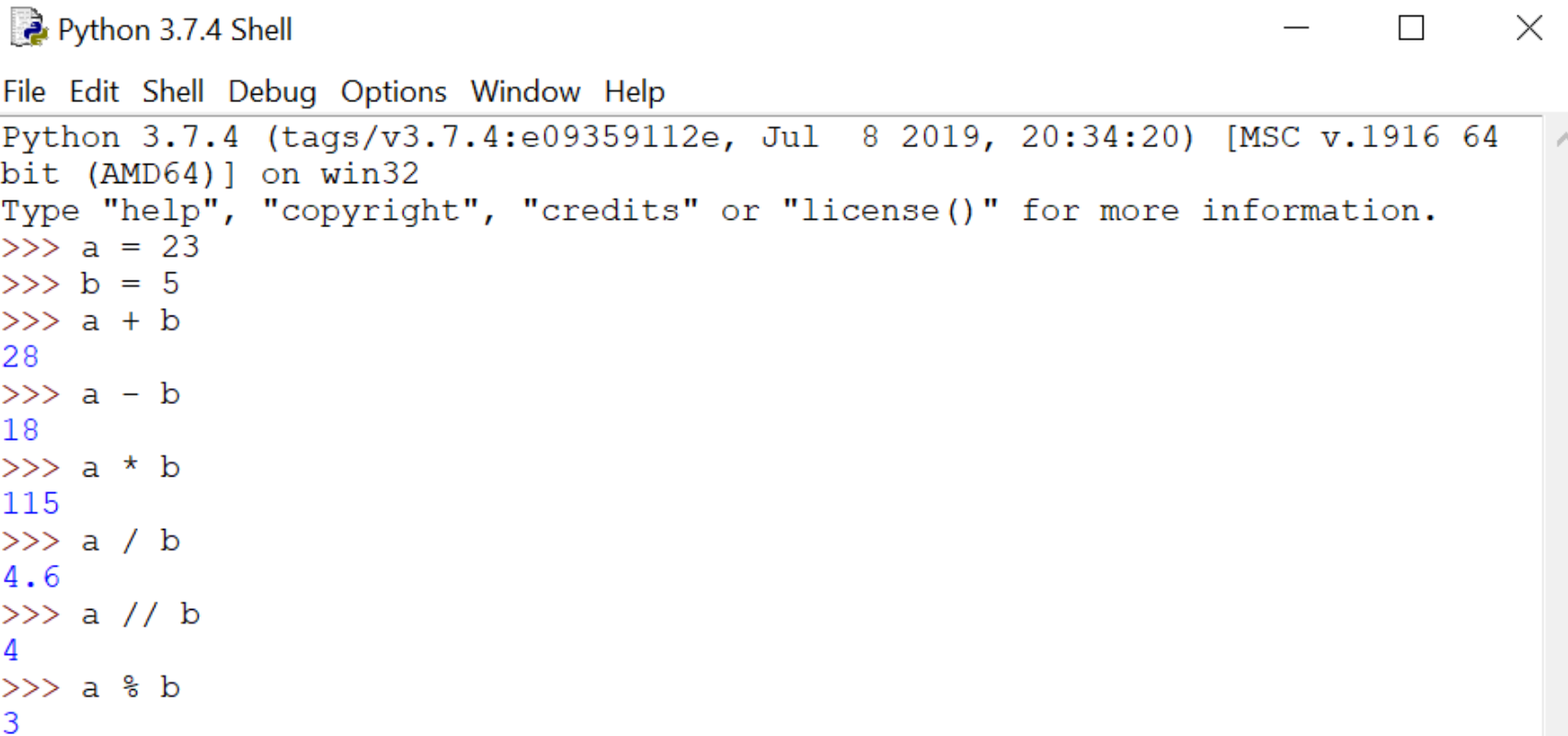
$$6 + 10 - 3$$

$$16 - 3$$

13

# Operatory matematyczne

## Zmienne w wyrażeniach



```
Python 3.7.4 Shell
File Edit Shell Debug Options Window Help
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul  8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> a = 23
>>> b = 5
>>> a + b
28
>>> a - b
18
>>> a * b
115
>>> a / b
4.6
>>> a // b
4
>>> a % b
3
```

# Operatory matematyczne

## Nawiasy

- niewłaściwie obliczona średnia

$$\text{srednia} = i + j + k + 1 / 4$$

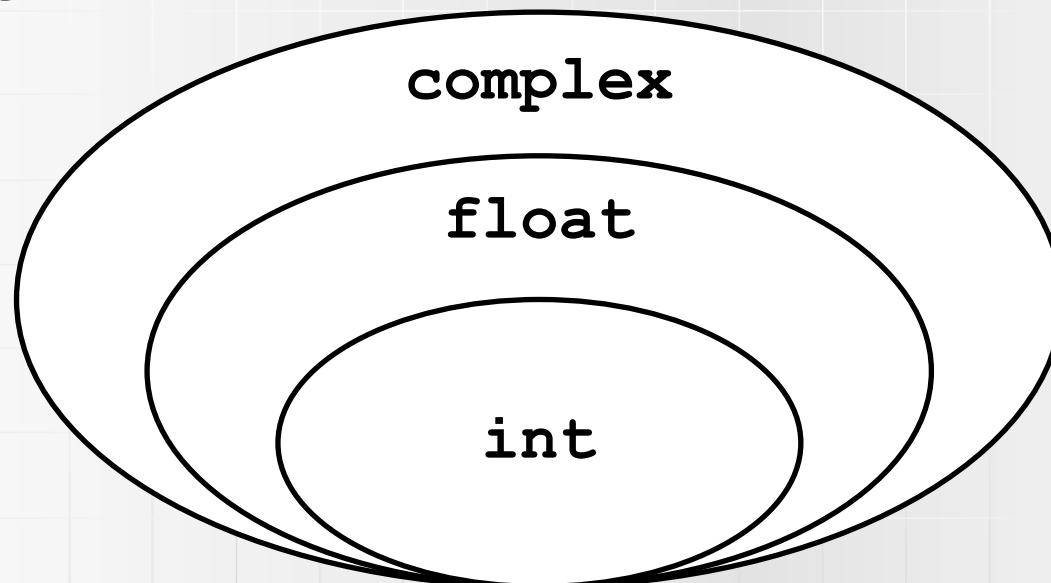
- dobre wyrażenie na średnią

$$\text{srednia} = (i + j + k + 1) / 4$$

# Operatory matematyczne

## Różne typy danych

- Typ danych wyniku zależy od typów danych argumentów
- Konwersja następuje do „szerszego” typu danych





# Funkcje

## Projektowanie programu

 two\_functions.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Ten program zawiera dwie funkcje.

#Definicja funkcji głównej - main()
def main():
    print('Mam dla Ciebie wiadomość.')
    message()
    print('Żegnaj')

#Definicja funkcji message()
def message():
    print('Jestem Artur,')
    print('król Brytyjczyków.')

#Wywołanie funkcji głównej
main()
```

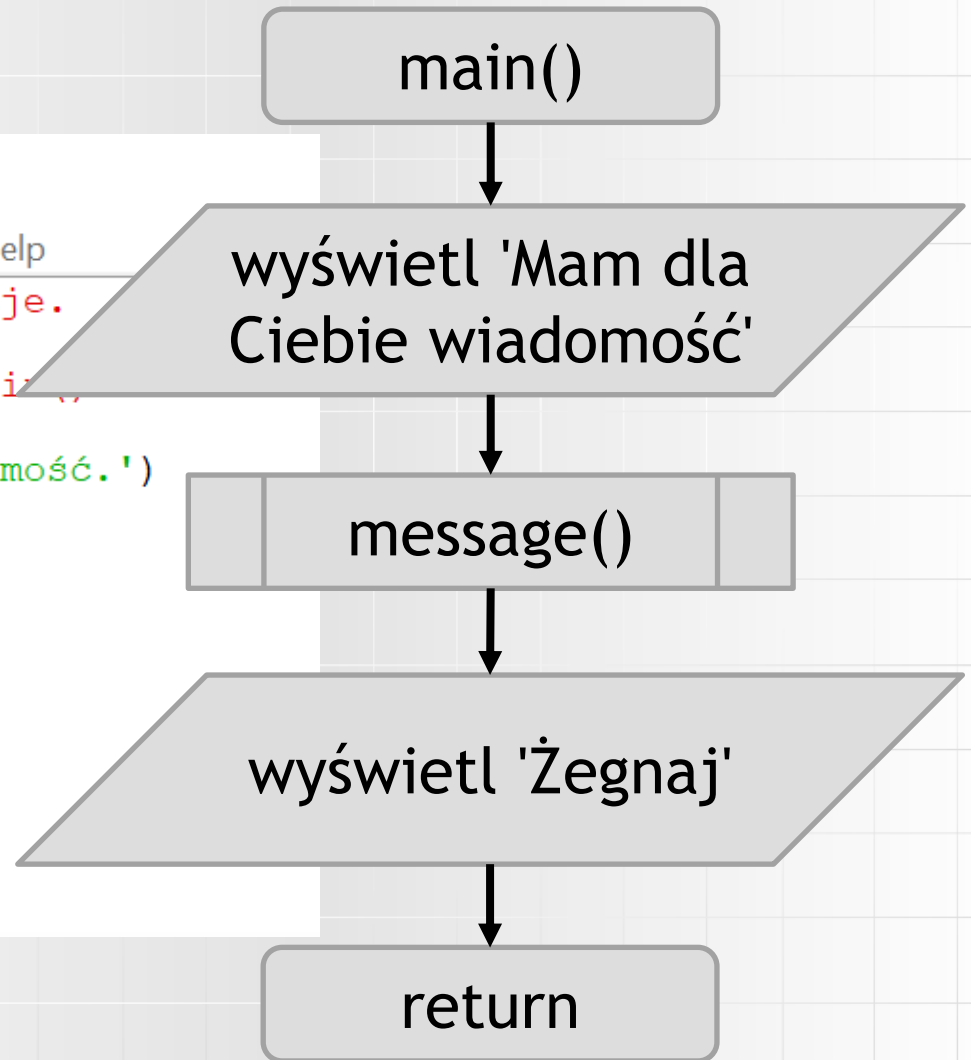
# Funkcje

## Projektowanie programu

 two\_functions.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Ten program zawiera dwie funkcje.  
  
#Definicja funkcji glownej - main()  
def main():  
    print('Mam dla Ciebie wiadomosc.')  
    message()  
    print('Zegnaj')  
  
#Definicja funkcji message()  
def message():  
    print('Jestem Artur,')  
    print('król Brytyjczyków.')  
  
#Wywołanie funkcji glownej  
main()
```



# Funkcje

## Projektowanie programu

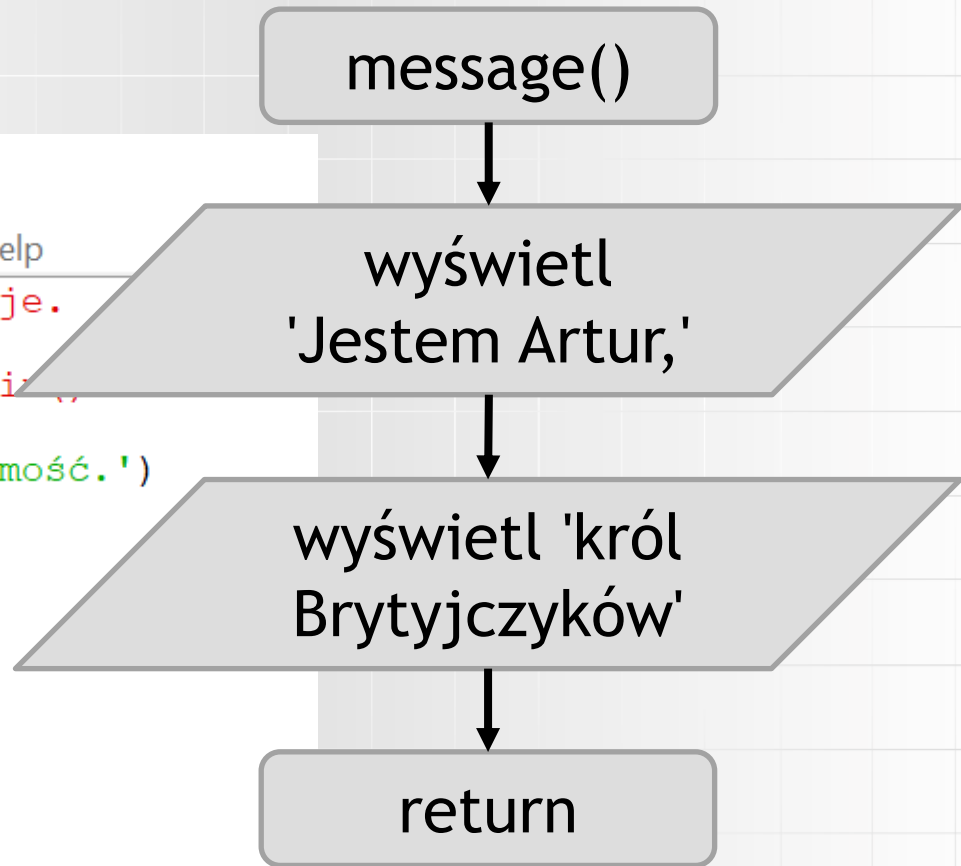
 two\_functions.py

```
File Edit Format Run Options Window Help
#Ten program zawiera dwie funkcje.

#Definicja funkcji glownej - main()
def main():
    print('Mam dla Ciebie wiadomosc.')
    message()
    print('Zegnaj')

#Definicja funkcji message()
def message():
    print('Jestem Artur,')
    print('król Brytyjczyków.')

#Wywołanie funkcji glownej
main()
```



# Funkcje


## Projektowanie programu

### Projektowanie od ogółu do szczegółu

- Zadanie główne jakie ma wywołać program, dzielimy na mniejsze podzadania
- Każde podzadanie analizujemy i sprawdzamy, czy nie da się podzielić na mniejsze.  
Kontynuujemy dzielenie na podzadania, tak długo jak możemy
- Tworzymy kod dla każdego podzadania

# Funkcje

## Przykład

 elephant.py


File Edit Format Run Options Window Help

```
#Ten program wyświetla instrukcję krok po kroku
#jak schować słońca do lodówki.

#Funkcja main() zawiera logikę główną programu
def main():
    #Wyświetlenie komunikatu początkowego
    startup_message()
    input('Naciśnij Enter, aby przejść do kroku 1.')
    #Wyświetlenie instrukcji dla kroku 1.
    step1()
    input('Naciśnij Enter, aby przejść do kroku 2.')
    #Wyświetlenie instrukcji dla kroku 2.
    step2()
    input('Naciśnij Enter, aby przejść do kroku 3.')
    #Wyświetlenie instrukcji dla kroku 3.
    step3()
    input('Naciśnij Enter, aby zakończyć.')
    final_message()
```

# Funkcje

## Przykład

 elephant.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Funkcja startup_message() wyświetla na ekranie
#komunikat początkowy.
def startup_message():
    print('Ten program przeprowadzi Cię,')
    print('przez proces chowania słońia do lodówki.')
    print('Proces składa się z trzech prostych kroków.')
    print()

#Funkcja step1() wyświetla instrukcję dla kroku 1.
def step1():
    print('Krok 1.')
    print('Otwórz lodówkę.')
    print()

#Funkcja step2() wyświetla instrukcję dla kroku 2.
def step2():
    print('Krok 2.')
    print('Włóż słońia do lodówki.')
    print()
```

# Funkcje

## Przykład



elephant.py

File Edit Format Run Options Window Help

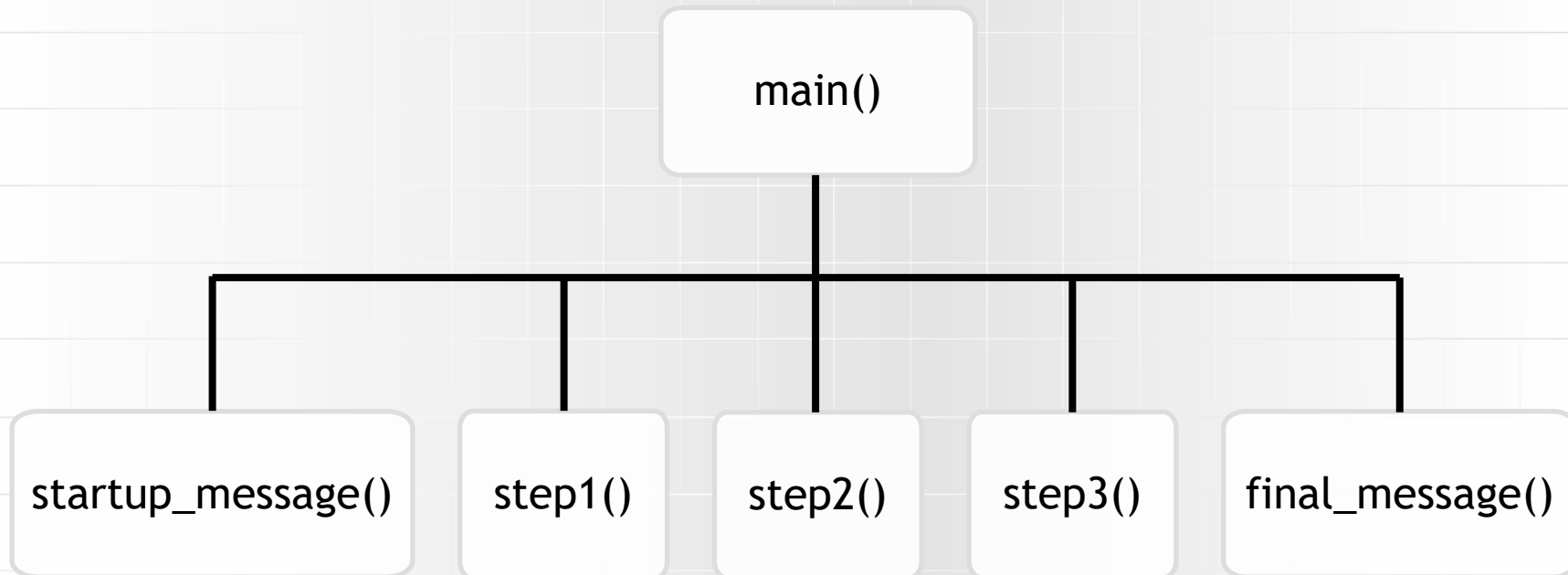
```
#Funkcja step3() wyświetla instrukcję dla kroku 3.
def step3():
    print('Krok 3.')
    print('Zamknij lodówkę.')
    print()

#Funkcja final_message() wyświetla na ekranie
#komunikat końcowy.
def final_message():
    print('\nJeśli postępowaleś zgodnie z instrukcjami,')
    print('to słoń jest w lodówce.\n')

#Wywołanie funkcji main() i rozpoczęcie działania programu
main()
```

# Funkcje


## Schemat hierarchiczny - przykład





# Funkcje

## Zmienne lokalne

 bad\_local.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje BŁĘDNE użycie zmiennej lokalnej

#Definicja funkcji main()
def main():
    get_name()
    print('Witaj,', name) #Ten wiersz powoduje błąd.

#Funkcja get_name() pyta użytkownika o imię
def get_name():
    name = input('Jak masz na imię? ')


#Wywołanie funkcji głównej
main()
```

- Zmienna `name` ma przypisaną wartość w funkcji `get_name()`
- Zmienna `name` jest niedostępna w funkcji `main()`



# Funkcje

## Zmienne lokalne


 population.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
1 #Program pokazuje, użycie dwóch zmiennych lokalnych
2 #o tych samych nazwach, w różnych funkcjach
3
4 def main():
5     dolnoslaskie()
6     mazowieckie()
7
8 #Funkcja dolnoslaskie() tworzy lokalną zmienną population.
9 def dolnoslaskie():
10    population = 2902365
11    print('Liczba mieszkańców województwa dolnośląskiego to ',\
12          population, '.')
13
14 #Funkcja mazowieckie tworzy lokalną zmienną population.
15 def mazowieckie():
16    population = 5391813
17    print('Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego to ',\
18          population, '.')
19
20 main()
21
```

# Funkcje

## Przekazywanie argumentów do funkcji

 pass\_argument.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przekazanie argumentu funkcji.
```

```
def main():  
    value = 13 #przypisanie zmiennej value wartości 13  
    #wywołanie funkcji show_double() z przekazaniem do niej argumentu  
    show_double(value)
```


```
#Funkcja show_double() pobiera argument  
#i wyświetla jego podwojoną wartość
```

```
def show_double(number):  
    result = number * 2  
    print(result)
```

```
main()
```

# Funkcje

## Przekazywanie argumentów do funkcji

 pass\_argument.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przekazanie argumentu funkcji.
```

value



13

```
def main():
```

```
    value = 13 #przypisanie zmiennej value wartości 13
```

```
    #wywołanie funkcji show_double() z przekazaniem do niej argumentu
```

```
    show_double(value)
```

```
#Funkcja show_double() pobiera argument
```

```
#i wyświetla jego podwojoną wartość
```

```
def show_double(number):
```


```
    result = number * 2
```

```
    print(result)
```

```
main()
```

# Funkcje

## Przekazywanie argumentów do funkcji

 pass\_argument.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przekazanie argumentu funkcji.
```

```
def main():
```

```
    value = 13 #przypisanie zmiennej value wartości 13
```

```
    #wywołanie funkcji show_double() z przekazaniem do niej argumentu
```

```
    show_double(value)
```

```
#Funkcja show_double() pobiera argument
```

```
#i wyświetla jego podwojoną wartość
```

```
def show_double(number):
```

```
    result = number * 2
```

```
    print(result)
```

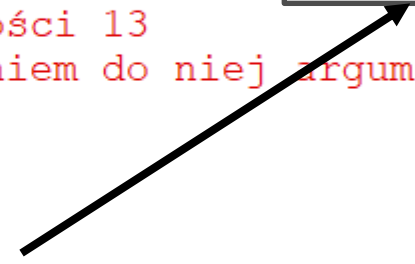
```
main()
```

**value**




13

**number**



# Funkcje

## Przekazywanie argumentów do funkcji

 pass\_argument.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przekazanie argumentu funkcji.
```

```
def main():
```

```
    value = 13 #przypisanie zmiennej value wartości 13
```

```
    #wywołanie funkcji show_double() z przekazaniem do niej argumentu
```

```
    show_double(value)
```

```
#Funkcja show_double() pobiera argument
```

```
#i wyświetla jego podwojoną wartość
```

```
def show_double(number):
```

```
    result = number * 2
```

```
    print(result)
```

```
main()
```

**value**



**13**

**number**




**result**



**26**

# Funkcje

## Przekazywanie argumentów do funkcji

 multiple\_arguments.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przekazanie dwóch argumentów do funkcji.
```

```
def main():  
    print('Suma liczb 12 i 45 wynosi')  
    #Wartości wyrażeń użytych w miejscu wywołania  
    #zostaną nadane zmiennym w funkcji show_sum().  
    show_sum(12,45)
```


```
#Funkcja show_sum() pobiera dwa argumenty  
#i wyświetla ich sumę.  
#W nawiasie umieszczono listę argumentów.  
#Nazwy argumentów są rozdzielone przecinkiem.
```

```
def show_sum(num1, num2):  
    result = num1 + num2  
    print(result)
```

```
main()
```

# Funkcje

## Przekazywanie argumentów do funkcji

 multiple\_arguments.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
#Program pokazuje przekazanie dwóch argumentów do funkcji.
```

```
def main():  
    print('Suma liczb 12 i 45 wynosi')  
    #Wartości wyrażeń użytych w miejscu wywołania  
    #zostaną nadane zmiennym w funkcji show_sum().  
    show_sum(12,45)
```

```
#Funkcja show_sum() pobiera dwa argumenty  
#i wyświetla ich sumę.  
#W nawiasie umieszczono listę argumentów.  
#Nazwy argumentów są rozdzielone przecinkiem.
```

```
def show_sum(num1, num2):  
    result = num1 + num2  
    print(result)
```

```
main()
```

num1



12

num2

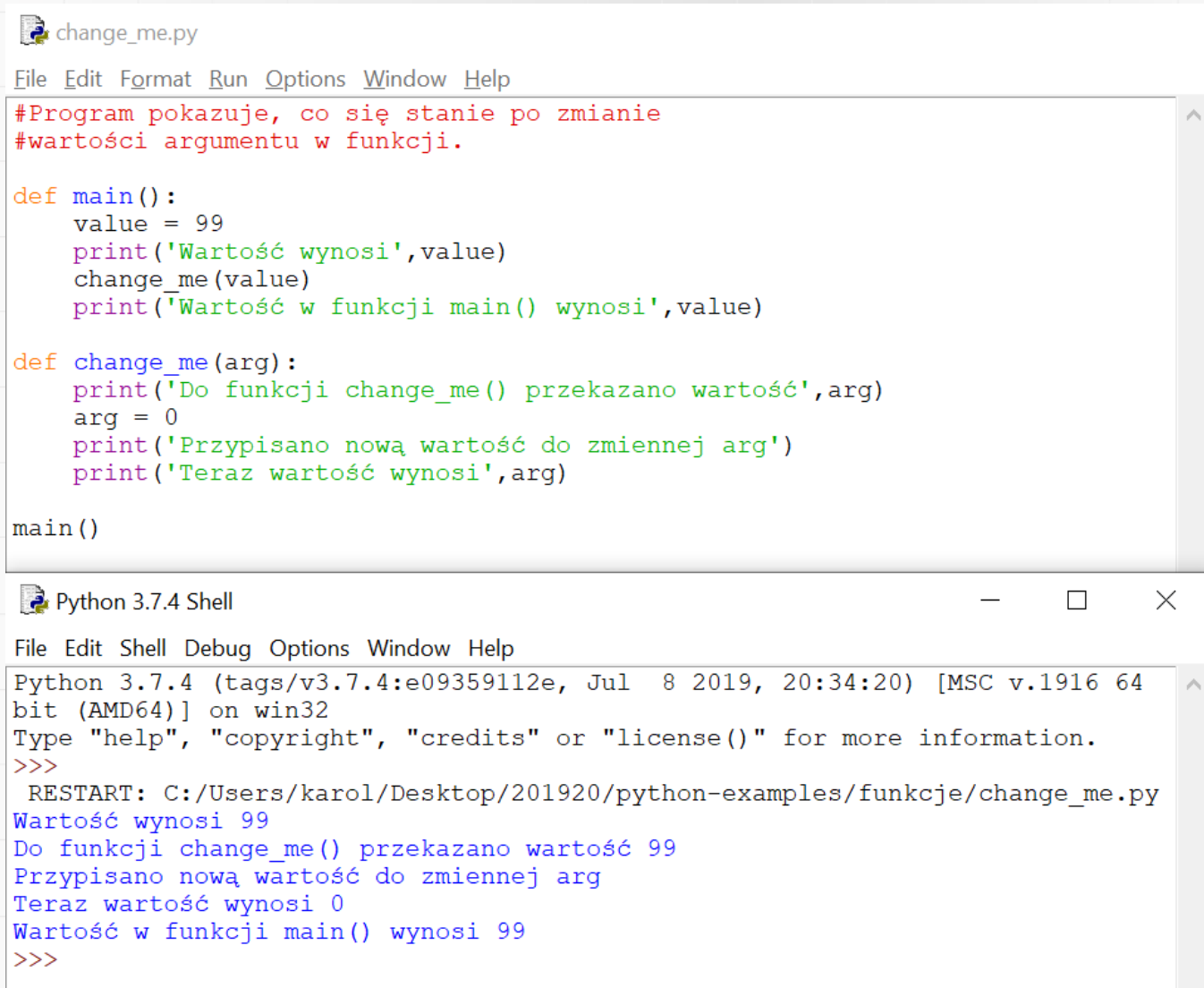


45



# Funkcje

## Zmiana argumentu funkcji



```
change_me.py
File Edit Format Run Options Window Help
#Program pokazuje, co się stanie po zmianie
#wartości argumentu w funkcji.

def main():
    value = 99
    print('Wartość wynosi',value)
    change_me(value)
    print('Wartość w funkcji main() wynosi',value)

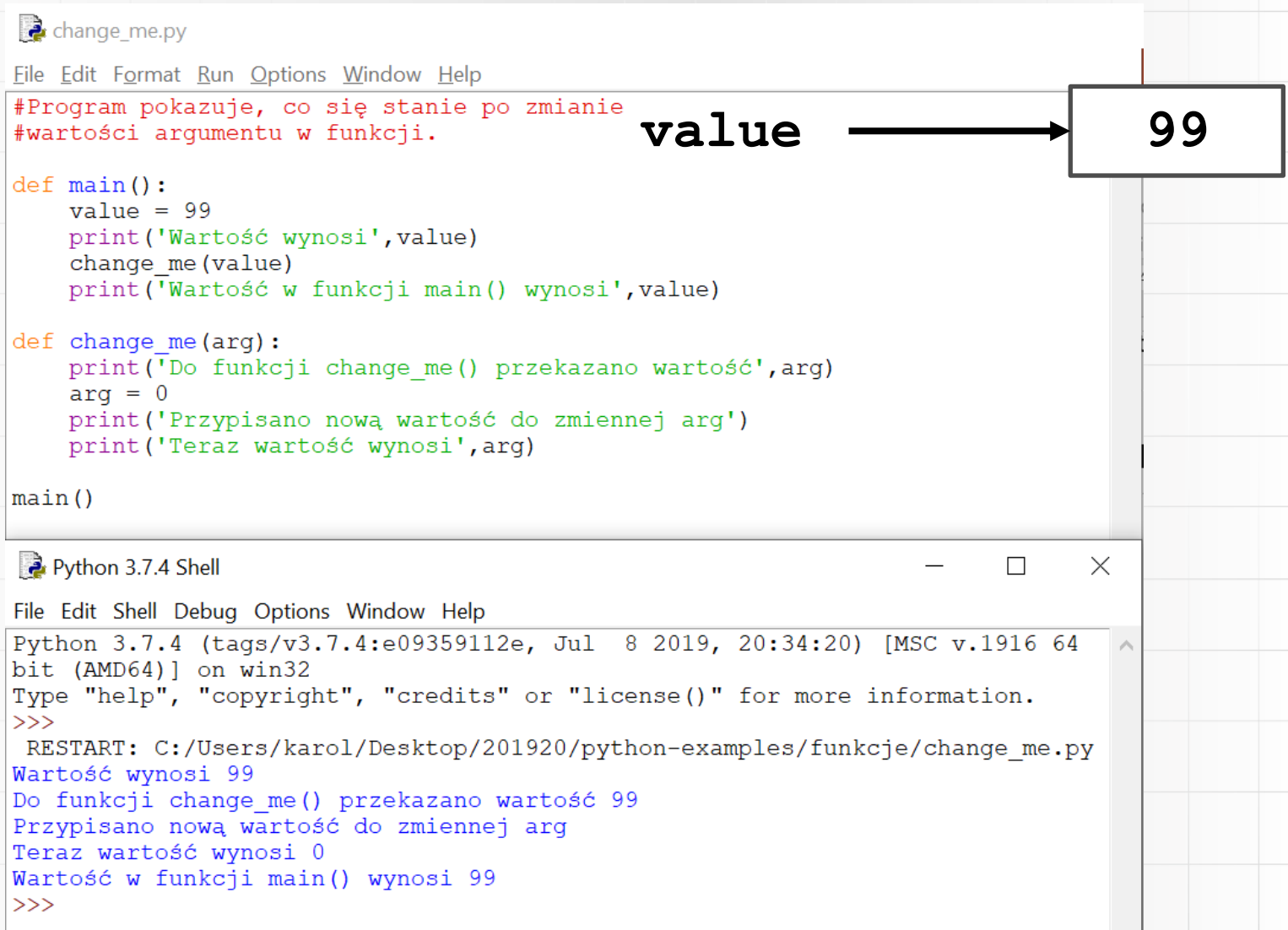
def change_me(arg):
    print('Do funkcji change_me() przekazano wartość',arg)
    arg = 0
    print('Przypisano nową wartość do zmiennej arg')
    print('Teraz wartość wynosi',arg)

main()

Python 3.7.4 Shell
File Edit Shell Debug Options Window Help
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
RESTART: C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/funkcje/change_me.py
Wartość wynosi 99
Do funkcji change_me() przekazano wartość 99
Przypisano nową wartość do zmiennej arg
Teraz wartość wynosi 0
Wartość w funkcji main() wynosi 99
>>>
```

# Funkcje

## Zmiana argumentu funkcji



The image shows a Python IDE window titled 'change\_me.py' with a menu bar (File, Edit, Format, Run, Options, Window, Help). The code in the editor is as follows:

```
#Program pokazuje, co się stanie po zmianie
#wartości argumentu w funkcji.

def main():
    value = 99
    print('Wartość wynosi',value)
    change_me(value)
    print('Wartość w funkcji main() wynosi',value)

def change_me(arg):
    print('Do funkcji change_me() przekazano wartość',arg)
    arg = 0
    print('Przypisano nową wartość do zmiennej arg')
    print('Teraz wartość wynosi',arg)

main()
```

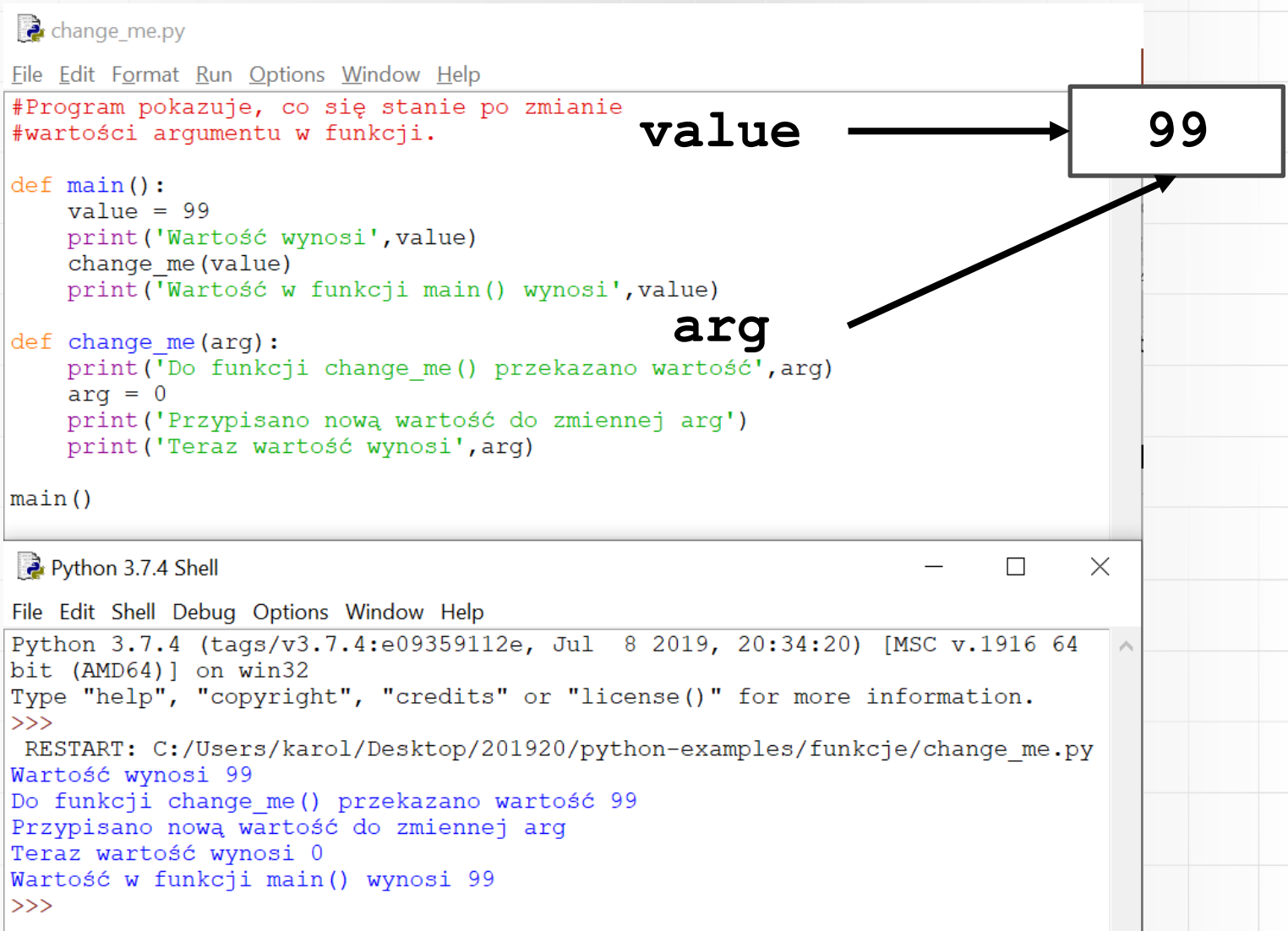
An annotation 'value' with an arrow points to a box containing the number '99', highlighting the initial value of the variable.

Below the editor is a 'Python 3.7.4 Shell' window with a menu bar (File, Edit, Shell, Debug, Options, Window, Help). The output of the script execution is shown in blue text:

```
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
RESTART: C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/funkcje/change_me.py
Wartość wynosi 99
Do funkcji change_me() przekazano wartość 99
Przypisano nową wartość do zmiennej arg
Teraz wartość wynosi 0
Wartość w funkcji main() wynosi 99
>>>
```

# Funkcje

## Zmiana argumentu funkcji



```
change_me.py
File Edit Format Run Options Window Help
#Program pokazuje, co się stanie po zmianie
#wartości argumentu w funkcji.

def main():
    value = 99
    print('Wartość wynosi',value)
    change_me(value)
    print('Wartość w funkcji main() wynosi',value)

def change_me(arg):
    print('Do funkcji change_me() przekazano wartość',arg)
    arg = 0
    print('Przypisano nową wartość do zmiennej arg')
    print('Teraz wartość wynosi',arg)

main()
```

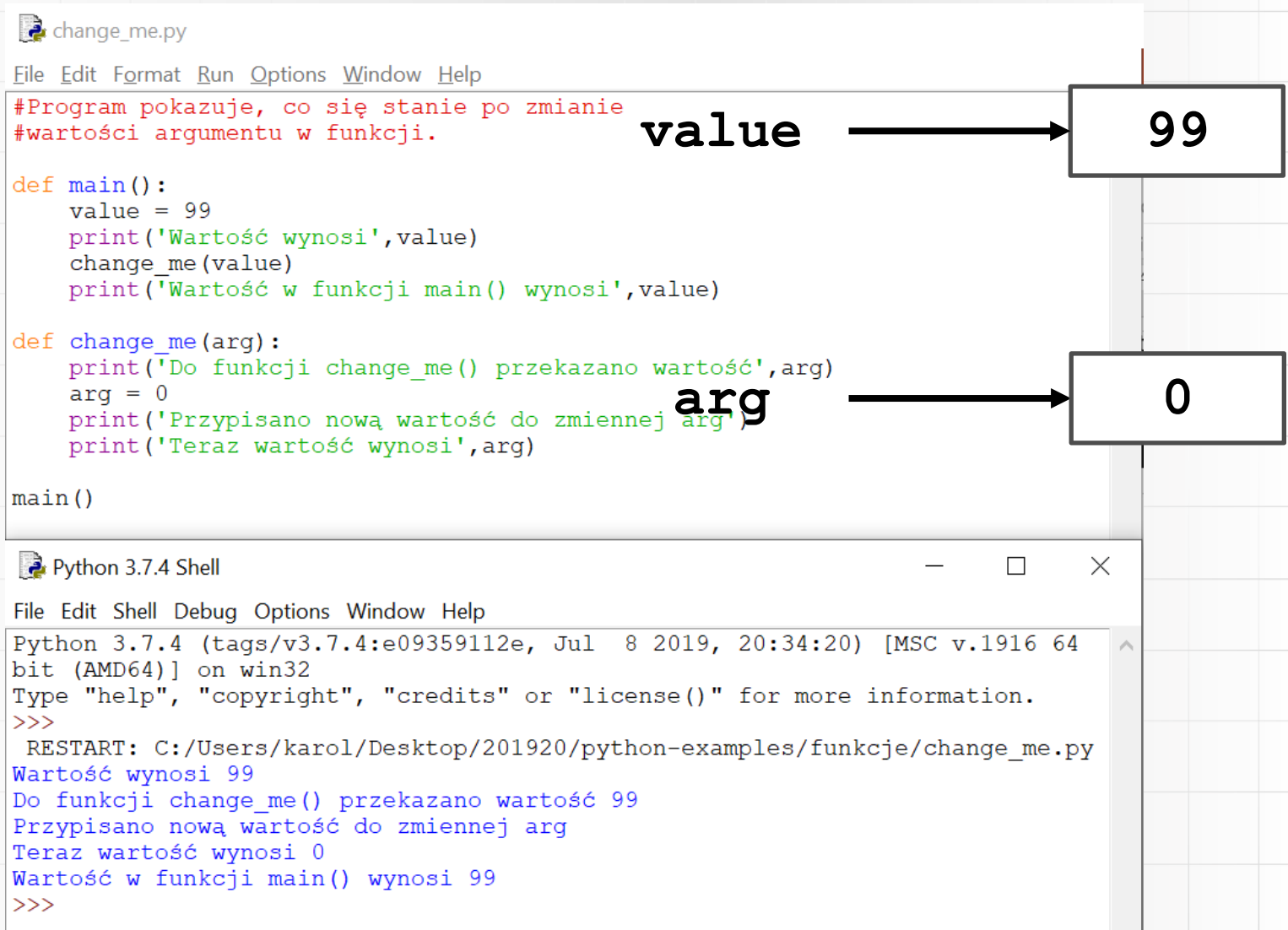
**value** → 99

**arg** →

```
Python 3.7.4 Shell
File Edit Shell Debug Options Window Help
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
RESTART: C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/funkcje/change_me.py
Wartość wynosi 99
Do funkcji change_me() przekazano wartość 99
Przypisano nową wartość do zmiennej arg
Teraz wartość wynosi 0
Wartość w funkcji main() wynosi 99
>>>
```

# Funkcje

## Zmiana argumentu funkcji



The image shows a Python IDE window titled 'change\_me.py' and a 'Python 3.7.4 Shell' window. The code in the IDE defines a `main()` function that calls `change_me(value)`, and a `change_me(arg)` function that prints the value of `arg`. Annotations with arrows point from the variable names `value` and `arg` in the code to boxes containing the values 99 and 0, respectively. The shell window shows the execution output, which matches the code's logic.

```
change_me.py
File Edit Format Run Options Window Help
#Program pokazuje, co się stanie po zmianie
#wartości argumentu w funkcji.

def main():
    value = 99
    print('Wartość wynosi',value)
    change_me(value)
    print('Wartość w funkcji main() wynosi',value)

def change_me(arg):
    print('Do funkcji change_me() przekazano wartość',arg)
    arg = 0
    print('Przypisano nową wartość do zmiennej arg')
    print('Teraz wartość wynosi',arg)

main()
```

value → 99

arg → 0

```
Python 3.7.4 Shell
File Edit Shell Debug Options Window Help
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64
bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
RESTART: C:/Users/karol/Desktop/201920/python-examples/funkcje/change_me.py
Wartość wynosi 99
Do funkcji change_me() przekazano wartość 99
Przypisano nową wartość do zmiennej arg
Teraz wartość wynosi 0
Wartość w funkcji main() wynosi 99
>>>
```

# Funkcje

## Przekazywanie argumentów do funkcji

- Przedstawiony sposób przekazywania argumentów do funkcji jest jednym z kilku możliwych (przez pozycje, przez nazwę, argumenty domyślne).

# Funkcje


## Funkcje zwracające wartość

- Prosta postać funkcji zwracającej wartość

```
def nazwa_funkcji():  
    polecenie  
    polecenie  
    polecenie  
    itd.  
    return wyrażenie
```

# Funkcje

## Funkcje zwracające wartość


 return\_result\_01.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
1 #Program pokazuje definicję i wywołanie funkcji zwracającej wartość.
2
3 #Program pyta użytkownika o liczbę jabłek i pomarańczy.
4 #Następnie wywołuje funkcję sum() do obliczenia łącznej liczby owoców
5 #i wyświetla stosowny komunikat.
6 def main():
7     apples = int(input('Ile masz jabłek? '))
8     oranges = int(input('Ile masz pomarańczy? '))
9     print('Liczba wszystkich owoców',sum(apples,oranges))
10
11 #Funkcja sum oblicza sumę dwóch liczb
12 def sum(num1, num2):
13     result = num1 + num2 #zapisanie wyniku w zmiennej pomocniczej
14     return result      #zwrócenie wyniku
15
16 main()
17
```

# Funkcje

## Funkcje zwracające wartość

 return\_result\_02.py

File Edit Format Run Options Window Help

```
1 #Program pokazuje definicję i wywołanie funkcji zwracającej wartość.
2
3 #Program pyta użytkownika o liczbę jabłek i pomarańczy.
4 #Następnie wywołuje funkcję sum() do obliczenia łącznej liczby owoców
5 #i wyświetla stosowny komunikat.
6 def main():
7     apples = int(input('Ile masz jabłek? '))
8     oranges = int(input('Ile masz pomarańczy? '))
9     print('Liczba wszystkich owoców',sum(apples,oranges))
10
11 #Funkcja sum oblicza sumę dwóch liczb
12 def sum(num1, num2):
13     return num1 + num2 #polecenie return może zwracać wartość wyrażenia
14
15 main()
16
```





# Absolutne minimum (1)

- Przed przystąpieniem do pisania programu zaprojektuj jego działanie
- Używaj komentarzy
- Stosowanie funkcji podnosi czytelność kodu i ułatwia pisanie
- Stosowanie znanych konwencji również podnosi czytelność kodu



# Absolutne minimum (2)

- Operatory matematyczne
  - pamiętaj o kolejności działań
  - zwróć uwagę na typ wyniku, dla operandów różnych typów
- Funkcje
  - projektuj programy przed pisaniem kodu
  - przekazywanie argumentów do funkcji
  - funkcje zwracające wartość